

1.0 BELGELENDİRME KAPSAMI

Bu program, **10UY0002-3 Makine Bakımcı Seviye 3** adaylarının belgelendirilmesine yönelik olarak yapılacak olan sınav için temel şartları, yeterlilik alanını, sınav koşullarını, kabul şartlarını ve belgelendirme süreci hakkında bilgilendirmeyi kapsamaktadır.

2.0 İŞ VE GÖREV TANIMI

10UY0002-3 Makine Bakımcı Seviye 3 işyerindeki makine, alet, donanım ve sistemlerde oluşan aksaklıkları gidermek ve bunların istenilen şekilde çalışması için gerekli bakımlarını ve arızaların onarımlarını gerçekleştirmek amacıyla oluşturulan ekipler içinde yer alarak, verilen talimatlara göre çalışan kişidir. Bakım ve onarım işlemlerinde, makine, alet, donanım ve sistemlerin mümkün en uzun sürede ve verimli bir şekilde çalışmalarının sağlanması esastır.

Bakım ve onarım işlemleri sırasında ayarlama, montaj-demontaj, sıkma işlemleri ile belirlenmiş türde ölçme ve yağlama gibi tipik işlemlerin yanında temel nitelikteki mekanik, hidrolik ve pnömatik ayarları yapma gibi işlemler, uygun bilgi ve beceriler kullanılarak sağlanır.

Mekanik Bakımcı, yakın nezaret altında gerçekleştirdiği bakım ve onarım işlemlerinde, yaptığı işlemlerin doğruluğundan, zamanlamasından ve kalitesinden sorumludur. İşlemlerin yapılmasında iş talimatlarına uygun çalışır ve sorumluluk alanı dışında kalan arızaları ve hataları ilgili kişilere bildirir. İşlemleri tamamlanan makine, alet, donanım ya da sistemlerin uygun şekilde çalışması ve birlikte çalışılan diğer kişilerin emniyetinin sağlanması mekanik bakımcının sorumlulukları arasında yer alır.

3.0 ŞART KOŞULAN YETERLİLİK

Adayın mesleki yeterlilik belgesi alabilmesi için A grubu yeterlilik birimlerinin tümünden ve B grubu yeterlilik birimlerinin en az bir tanesinden başarılı olması zorunludur.

10UY0002-3/A1	İş Sağlığı ve Güvenliği, Çevre ve Kalite
10UY0002-3/B1	Önleyici Bakım
10UY0002-3/B2	Düzeltilici Bakım

3.1 Teorik Sınav

A1, B1 ve B2 yeterlilik birimlerinde teorik sınavlar test (T1) ve şeklinde gerçekleştirilir. Sınav soruları, teorik sınav kapsamın da ölçülmesi öngörülen tüm öğrenim çıktılarını ve başarı ölçütlerini ölçebilecek şekilde tasarlanacak olup, her yeterlilik biriminin değerlendirilmesi ayrı ayrı yapılacaktır.

Her birimde sorulacak soru sayısı ve süreleri aşağıdaki tabloda belirtilmiştir. Aday A1, B1 ve B2 birimlerinden 100 tam puan üzerinden değerlendirilecek ve aday yine her bir yeterlilik birimi için testte yer alan soruların en az % 60 ini doğru yanıtlaması durumunda bu sınavdan başarılı sayılacaktır.

HAZIRLAYAN MAKİNE SEKTÖRÜ PROGRAM KOMİTESİ	KONTROL EDEN KALİTE YÖNETİCİSİ	ONAYLAYAN MÜDÜR
---	---	----------------------------------

Birim Kodu	Yeterlilik Birimi		Soru Sayısı	Başarı Notu	Sınav Süresi (dakika)
	Adı	Zorunlu/ Seçmeli			
10UY0002-3/A1	İş Sağlığı ve Güvenliği, Çevre ve Kalite	Zorunlu	20	50/100	30
10UY0002-3/B1	Önleyici Bakım	Zorunlu	25	50/100	40
10UY0002-3/B2	Düzeltilici Bakım	Zorunlu	20	50/100	30

Teorik sınav sonuçlarının değerlendirilmesinde doğru cevap sayısı esastır. Yanlış ve boş cevap sayısı dikkate alınmaz. Bu birim için sorulacak soru tipi ve süreleri aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

3.2 (P1) Performansa Dayalı Sınavlar

Sınav için belirlenen sürede sınavlardan en az %70 başarı sağlanmalıdır. Uygulama sınavı A1 Yeterlilik birimine yönelik beceri ve yetkinlik ifadeleri B1 ve B2, yeterlilik birimlerinin beceri ve yetkinlik kontrol listelerinde tanımlanmış olup, bu kapsamda ölçme ve değerlendirmesi yapılacaktır. Adayın performans sınavlarından başarılı olması için B1 ve B2 birimlerinde yapılan performans sınavlarından birinden az %70 başarılı olması yeterlidir.

Performansa dayalı sınavın süresi, gerçek uygulama şartlarındaki süreye karşılık gelmelidir. Performansa dayalı sınav gerçeğine uygun olarak düzenlenmiş çalışma ortamında gerçekleştirilir. Performansa dayalı sınavda değerlendirici adaya, işleri gerçekleştirmesine yönelik gerekli talimatları vererek, ölçme ve değerlendirme sürecini işletir. Bu birim için sorulacak soru tipi ve süreleri aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Birim Kodu	Yeterlilik Birimi		Soru Sayısı	Başarı Notu	Sınav Süresi (dakika)
	Adı	Zorunlu/ Seçmeli			
10UY0002-3/B1 Performans	Önleyici Bakım	Zorunlu	-	80/100	60
10UY0002-3/B2 Performans	Düzeltilici Bakım	Zorunlu	-	80/100	60

3.3 Ölçme ve Değerlendirme

10UY0002-3 Makine Bakımcı Seviye 3 Mesleki Yeterlilik Belgesini elde etmek isteyen adaylar birimlerde tanımlanan sınavlara tabi tutulur. Adayların yeterlilik belgesini alabilmeleri için birimlerde tanımlanan sınavlardan başarılı olma şartı vardır. Adayın performansa dayalı uygulama sınavına kabul edilmesi için teorik bilgi sınavından başarılı olması gerekir.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
MAKİNE SEKTÖRÜ PROGRAM KOMİTESİ	KALİTE YÖNETİCİSİ	MÜDÜR

Birim için öngörülen sınavların geçerlilik süresi sınavın başarıldığı tarihten itibaren 1 yıldır. Birimin elde edilebilmesi için başarılı olan sınav tarihleri arasındaki süre farkı bir yılı geçemez. Yeterlilik birimlerinin geçerlilik süresi birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır.

4.0 BECERİLER

İlgili Ulusal Meslek Standardında belirtilen Bilgi ve Beceri Kriterleri aşağıda belirtilmiştir.

1. Acil durum bilgisi
2. Analitik düşünme becerisi
3. Basit ilkyardım bilgisi
4. Bilgisayara veri girme becerisi
5. Çalışma alanı düzenleme becerisi
6. Çalışma ve kontrol prosedürleri bilgisi
7. Çevre koruma uygulamaları bilgisi
8. Donanım ve araçların kullanımı bilgi ve becerisi
9. El becerisi
10. Elleçleme, taşıma ve sabitleme donanımları kullanım becerisi
11. Genel malzeme bilgisi
12. İş sağlığı ve güvenliği bilgisi
13. İşyerine özgü kural ve çalışma prosedürleri bilgisi
14. Kalite güvence sistemleri bilgisi
15. Kalite kontrol metotları bilgisi
16. Kontrol ve uygulama teknikleri bilgi ve becerisi
17. Koruyucu bakım prosesi bilgisi
18. Makine ve gereç kullanım becerisi
19. Mesleki terim bilgisi
20. Montaj proses bilgisi
21. Sözlü ve yazılı iletişim becerisi
22. Temel çalışma mevzuatı bilgisi
23. Temel kaynak bilgisi
24. Temel matematik, geometri ve fizik bilgisi

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
MAKİNE SEKTÖRÜ PROGRAM KOMİTESİ	KALİTE YÖNETİCİSİ	MÜDÜR

25. Temel mekanik bilgisi
26. Temel muayene ve test teknikleri bilgisi
27. Temel nitelikte kusur belirleme ve giderme yöntemleri bilgisi
28. Temel ölçme ve kontrol bilgisi
29. Temel ölçme ve muayene araçları kullanımı bilgisi
30. Temel üretim proses bilgisi
31. Yangın, yangın önleme ve yangınla mücadele bilgisi
32. Yüzey temizleme malzemelerinin kimyasal kullanım bilgisi
33. Zamanı iyi kullanma becerisi

5.0 ÖN ŞARTLAR

Yeterlilik sınavına giriş için ön şart bulunmamaktadır.

6.0 DAVRANIŞ KURALLARI

İlgili Ulusal Meslek Standardında belirtilen tutum ve davranışlar aşağıda belirtilmiştir.

1. Amirlerine doğru bilgi aktarmak
2. Arızalı donanımlar konusunda duyarlı davranmak
3. Basit nitelikteki arızaların tespitinde deneme ve uygulama yapmak
4. Çevre, kalite ve İSG kurallarını benimsemek
5. Doğal kaynak kullanımı ve geri kazanım konusunda duyarlı olmak
6. Ekip içinde uyumlu çalışabilmek
7. Gerekli temizlik malzemelerinin seçimini dikkatle yapmak
8. Gerekli ve acil durumlarda donanımın çalışmasını durdurmak
9. İş devirlerinde doğru iletişim kurmak ve bilgi aktarmak
10. İşyeri hiyerarşi ilişkisine saygı göstermek
11. Kendi ve diğer kişilerin güvenliğini gözetmek
12. Malzeme hazırlıklarını yaparken dikkatli olmak
13. Olumsuz çevresel etkileri belirleyebilmek

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
MAKİNE SEKTÖRÜ PROGRAM KOMİTESİ	KALİTE YÖNETİCİSİ	MÜDÜR

14. Risk faktörleri konusunda duyarlı davranmak
15. Sorumluluklarını yerine getirmek
16. Süreç kalitesine özen göstermek
17. Talimat ve kılavuzlara harfiyen uymak
18. Tehlike durumlarında ilgilileri bilgilendirmek
19. Tehlike durumlarını dikkatle algılayıp değerlendirmek
20. Temizlik, düzen ve işyeri tertibine özen göstermek

7.0 BELGELENDİRME PROSESLERİ

7.1 İlk Belgelendirme ve Yeniden Belgelendirme Kriterleri

İlk Belgelendirme Kriteri

Adaylar İNÜSEM'den veya web sitesi üzerinden ulaştıkları "Aday Başvuru Formu"nda talep edilen bilgileri doldurur ve ıslak imzalı olarak firmaya ulaştırır. Yeterlilik kapsamına göre belgenin verilebilmesi için;

- a) Belgelendirme Prosedüründe yazan şartları yerine getirmesi ve kabulü
- b) Ölçme ve değerlendirme sonuçlarının Sınav Uygulama Prosedürüne göre yeterli olması gerekir.

Aday bu adımlardan sonra ilk belgeyi almaya hak kazanır. Belgenin geçerlilik süresi belgenin düzenlendiği tarihte başlar ve 5 yıl süresince geçerlidir.

Yeniden Belgelendirme Kriteri

Belge geçerlilik süresi sonunda ikinci bir gözetim yapılır. Bu gözetimlerde performansları olumlu değerlendirilen kişilerin belgeleri sınava gerek kalmaksızın beş yıl daha uzatılır. İkinci beş yılın sonunda gerekli performans sınavları uygulanarak belge yenilenir.

7.2 Gözetim Yöntemleri ve Kriterleri

Belgelendirilen kişilerin ilgili ulusal yeterlilikler doğrultusunda ve yetkilendirilen süreler içinde belgelendirme konusu ile ilgili çalıştığının ve belgelendirilen kişinin yeterliliğinin sürdürdüğünün kontrolü sağlamak için yapılır, gözetim faaliyetinin yürütülmesine ilişkin izlenmesi gereken metot ve esasları aşağıda ki gibidir. Aday ve Belgelendirilmiş kişilerin kayıtları Müdür koordinasyonunda Kalite Yöneticisi tarafından tutulur.

Gözetim zamanları ve sıklığı 10UY0002-3 Makine Bakımcı Seviye 3 ulusal yeterlilik doğrultusunda hazırlanan Ulusal Yeterlilik Matrisinde tanımlanmıştır. Gözetim zamanına 3 ay, 2 ay ve 1 ay kala belgeli kişi mümkün ise email yoluyla, mümkün olmadığı durumlarda SMS veya telefon ile bilgilendirilir. Gözetim faaliyeti, belgeli kişinin işvereni tarafından doldurulan Gözetim Performans İzleme Formu ile gerçekleştirilir. Belgeli kişinin işvereni tarafından doldurulan Gözetim Performans İzleme Formu

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
MAKİNE SEKTÖRÜ PROGRAM KOMİTESİ	KALİTE YÖNETİCİSİ	MÜDÜR

İNÜSEM' e ulaştıktan sonra formda ilgili alanlar Müdür tarafından doldurulur, belgeli kişinin yeterliliğinin devam ettiği tespit edilirse belge geçerliliğini korur.

Belgeli kişinin yeterliliğinin devam ettiğini ispat edememesi, belgeli kişiye ulaşılamaması vb. durumlarda belge askıya alınır, askı süresi maksimum 6 aydır. Askı süresi dolan ve askı sürecine sebep olan durumun ortadan kalkmaması durumunda belge iptal edilir. Askı ve iptal durumları www.inuper.inonu.edu.tr adresinde yayınlanır.

7.3 Belgelendirmenin Askıya Alınması ve Geri Çekilmesi için Kriterler

Belge sahibi başvuru sırasında imzalamış olduğu belgelendirme sözleşmesinin gereğini yerine getirmediği veya belgenin belirlenen kurallar dışında kullanıldığının tespiti halinde askı/iptal işlemleri uygulanır.

Belgenin Askıya alınması:

Belge aşağıdaki şartların oluşması durumunda Sektör Karar Vericisi kararı ile altı (6) ayı aşmamak kaydı ile askıya alınır.

- Belgelendirilmiş kişinin, gönüllü olarak geçici askıya alma talebinde bulunması,
- Belgelendirilmiş kişinin, belgelendirme şartlarını karşılamada devamlı ve ciddi şekilde başarısız olması,
- Belgelendirilmiş kişinin gözetim veya yeniden belgelendirme faaliyetlerinin gerekli şartlarda yapılmasına izin vermemesi,
- Belgelendirilmiş kişinin sözleşme metnindeki yükümlülükleri, belgenin iptalini gerektirmeyecek ölçüde ihlal etmesi,
- Belgelendirme kapsamında yer alan Ulusal Yeterliliğe ilişkin, ilgili standart dışında uygulanması gereken yasal yaptırımların yerine getirilmediğinin tespiti,
- Belgelendirme kurallarına uyulmaması,
- Belge ve logonun yanlış kullanımı,
- İlk gözetim süresini; sebepsiz olarak 2 hafta ve/veya daha fazla erteleme durumunda.

Belgenin askıya alınması kararı, karar verici tarafından alınır. Belgenin askıya alındığı, ilgili kişiye yazılı olarak bildirilir. İNÜSEM gerekli gördüğünde, askıya alma süresini, Müdür kararıyla bir defa en çok 3 ay uzatabilir. Askıya alma süresince belgelendirilmiş kişi yanlış bilgilendirme yapamaz. Askıya alınma durumunda, ilgili kişinin mesleki yeterlilik belgesi geçici olarak geçersizdir. Kişi, belgenin askıya alınma kararının tebliğinden itibaren belge ve logo kullanımını durdurur. Askıya alma süresince ilgili kişi, belgeye ait haklardan yararlanamaz. Belgenin askıya alınma durumunda, inuper.inonu.edu.tr belge sorgulama ekranından yayınlanarak kamuoyunun erişimine sunulacaktır. Belgesi askıya alınan kişiler, askıya alma gerekçelerinin ortadan kaldırıldığını yazılı olarak, objektif deliller ile İNÜSEM' e bildirmeleri durumunda askıya alma işlemi ortadan kaldırılır.

Belgenin İptal Edilmesi: Aşağıdaki hallerde belge iptal edilmektedir;

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
MAKİNE SEKTÖRÜ PROGRAM KOMİTESİ	KALİTE YÖNETİCİSİ	MÜDÜR

- Belge askıya alındıktan sonra, askıdan kalkması için gerekli şartların sağlanmaması,
- Belgenin yanlış ve haksız kullanımı,
- İNÜSEM tarafından tahakkuk ettirilen ücretlerin, fatura edilmesini takip eden 30 gün içerisinde ödenmemesi,
- Belgenin geçerlilik süresi içinde, yapılan sınavlarda ve/veya belirlenen kontrol/gözetim/yeniden belgelendirme faaliyetlerinde müşterinin ulusal yeterlilik şartlarını tamamen yitirdiğinin tespiti,
- Belgelendirilmiş kişinin belge ve ekleri üzerinde tahribat yapması,
- Belgelendirilmiş kişi isteği.

7.4 Belgelendirmenin Kapsamı veya Seviyesinin Değiştirilmesi için Kriterler

Belgenin verilme kapsamında değerlendirilen ilgili yeterlilik, revizyonundaki köklü değişiklik durumunda program komitesi talebine istinaden belgeli personel tekrar sınava tabi tutulabilir. Bu sınav yeniden belgelendirme döneminde yapılır. Mevcut belge süresince geçerlidir. İlgili Yeterlilik ile ilgili seviye değişikliği yapılması halinde aynı işlem yapılır.

8.0 REVİZYON

Yayın Tarihi	Revizyon Tarihi	Revizyon Seviyesi	Revizyon Konusu

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
MAKİNE SEKTÖRÜ PROGRAM KOMİTESİ	KALİTE YÖNETİCİSİ	MÜDÜR